

pilot

LAA ČR

Bulletin Letecké amatérské asociace ČR
8/2018

Stanislav Mayer přištívá jako tréner v cíli letošního závodu X-Pyr foto Carlos Antoñanzas

České a slovenské
letectví 1918-2018

X-Pyr 2018

Stanislav Mayer

X-Pyr je prestižní paraglidingový hik & fly závod, ve kterém mají závodníci za úkol s padákem na zádech či nad hlavou překonat Pyreneje. Start je na pláži města Hondarribia na pobřeží Atlantického oceánu a cíl je na raftu ve Středozemní moři u města El Port de la Selva. Organizátoři závodu se netají tím, že je X-Pyr inspirován slavným závodem pøes Alpy RedBull X-Alps. Ten se koná vždy jednou za dva roky v lichý rok, neboť 2017, 2019. Závod X-Pyr vypílňuje tuto mezeru a v každý sudý rok se tak stává vrcholem sezóny pro Hike & Fly špièku. V letošním roce si organizátoři X-Pyr'u připravili nejdøíši a také nejtøízší trasu v historii, která mèířila 567 km a vedla přes 9 otoèných bodù.

Dobrodružství zvané X-Pyr 2018 začalo už 23. ledna 2018. Do Columbie na finále Svìtového poháru v paraglidingu mi totíž přišel e-mail, že moji malíèkost vybírájí pro další roèník. Ten mèl startovat už na konci èervna, ale upírnně, na svétku jsem mèl trochu jiné starosti a tak jsem tým dokázal postavit až zhruba v bøeznu.

Mexican Eduardo Garza se připravuje na první let

Startujeme z prvního otoèného bodu Larun. Teď jde do tuhého: hlavnì letet, a to co nejdál...

Foto autor, Fritz Hodel, Carlos Antoniazas, Christian Maurer

Cestou na první kopec Larun...

nejenom dokumentu se zápalem. Těsně před odjezdem jsem si ještì vzpomnìl na svého dobrého kamaráda, sportáka z Doks Tomáše Bláhu. Protože zrovna sekly s prací masérav biatlonové reprezentaci, mèl volno a přidal se k našemu silnému týmu. Je čtvrtok 21. června 2018 a nás čtyřlenný tým vyráží z Prahy reprezentovat na pomezí Španìlska a Francie Jardovým menším obyòhákem. Jarda, Standa Hruban a Tomáš se vzájemnì seznámí. Po páru stovkách kilometrù smìrem na

Šlápnout a letet ... rychle a vysoko, tak jak to máme rádi ☺

jihozápad to už vypadá, že si budou náramnì rozumět. Mnì se mezi tím vzadu na pelechu daří stírat nezbytné zásoby podkožního tuku stylem jist a spàt a tak stále dokola. Na místo v přístavu Hondarribia u Atlantického oceánu na hranièi Španìlska a Francie dorážíme v pátek, pøesnì na čas na první předstartovní briefing. „Ola, ¿que tal, amigos?“ slyšíme tam ze všech stran. Po dvou letech se opùt vidíme s organizátory závodu a také s některými závodníky. Ti se nás nesmíle ptají, jak jsme trénovali a zdali chceme navázat na naše 2. místo z předchozího roèníku. Pravda je taková, že tréninku v létání bylo celkem dost, ale ten běh jsem letos moc nehrotil. Začíná briefing. Haha, briefing, jo? Spíš jen fasujejme pøístroje a reklamní oblečení na závod. Abychom ale neměli cestování mèlo, vymyslì nám Jarda, že dojedeme z jeho kamarádským filmem ještì asi 150 km na Jih na grilovaèku. Tam nám „mladejím“ pak Jarda s Filim ukazují padáky a postroje, na kterých letali před 25 lety. V sobotu pak vrcholí pøíprava a opravdové briefingu už nás drží v sále spolu s dalšími pøetacíci týmy. Jdeme spàt bra a doufáme, že je vše pøipraveno na extrémní zápuò celého týmu. Však nám to zítra v 10 hodin začíná.

Pyrenejemi krok za krokem

Nervozitu a tíhu okamžiku cítím už od rána. Pøedstartovní rozhovory do médií moc neuklidíjí moji psychiku. Trochu se zrelaxujeme s Tomášem tím, že si 20 mi-

nut před startem ještì skoèíme vykoupat do oceánu. Na startu se potkáváme s favoritem Christianem Maurerem nebo tøeba se španìlskou legendou Felixem Rodriguezem. Nechybí tu ani neunavi-

hodnì rychlý padák, v tom vidím nejvètší rozdíl. Speed je hroznì dlouhé a „šlápnout plnej“ znamená, že se zaruèené rozbreèím nejen vètem, ale i strachy ☺. Velkou radost z prvních stoupákù kazi chyba,

Tomáš Bláha mi pomáhá startovat v 7:00

telný rumunský běžec Toma Coconeia, a také nás slovenský brat Juraj Koren. „Three, two, one, go!“ takhle pøeknì mezinárodnì startuje 35 vybraných pilotù z celého svìta z pláže smìrem na první otoèný bod Larun. Je to asi 21 km a 870 m výškových. Vedro, dusno nás nezastaví. Na vrchol docházíme po 2,5 hodinách na tøetím místě. Tomáš a Standa mnì dávají pøekvapivou rukavice, vario, vodu a jídlo navíc. Čekáme na startu asi 20 minut na interval a do nìj odstartuje hned cca 10 pilotù. Pøekvapuje mènì jak vyrovnání zde piloti jsou a trochu mi to připomíná světák. Snažím se taky trochu porovnat zbrusu novou „dvoulájnou“ GIN Leopard, kterou jsem dostal až tèsnì před závodem. Vypadá to, že je to hlavnì

Vstáváme hezky za tmy v 5 hodin. Juraj ze slovenského týmu vyráží presnì v 6.

Než se ale vykopeme my, je 6:05. Ale nic co by hrálo roli. Po 5 km se ke mně připojuje supporták Tomáš, který se mnou později přechází cca 8 km po hřebeni až na další otočný bod Orhi (2003 m AMSL). Tam fičí okolo 15 m/s. Vítr má ale slabnotu. Čekáme spolu s dalšími sedmi piloty asi 3 hodiny v zimě na zasléznutí větru. Vítr opravdu slabne a nás plán je letět na návětrné straně severem. Chyba! Zatímco se totiž trápíme na severu ve Francii, předletá nás několik pilotů zezadu a letí vysoko na špa-

Švýcar Fabian Umbricht se supporterem se připravují na start

Standu na otočném bodu Midi D'Ossau ve Francii

nelské straně. Juraj dostává tuto informaci smskou a spolu se rozhojujeme, že se zkusíme okolo národního parku prokousat na jih zpátky do Španělska. Téměř hned se nám ale naše dvojka rozpadne a letíme každý sám za sebe. Trochu agresivněji letím přes sedlo do závěti, kde se nakonec vyzvedám a ještě popoletem dva večerní slety. Posouvám se tím na hlavní letový

hřeben. Je už ale 21 hodin a vybírám dobré místo na přistání tak, aby mě kluci tady v těch Pyrenejsích mohli najít. Paráda, dokonce je tu hospoda a tak trochu žalem nad chybou taktikou i provedením objednávám hned dvě pivka. Propadl jsem se totiž na 14. pozici. Juraj je dokonce až okolo 17. místa. Kluci přijíždějí během hodiny a v kempu vedle hospody parkují obytnák.

V Pyrenejsích lze často dobře startovat z travnatých vršků

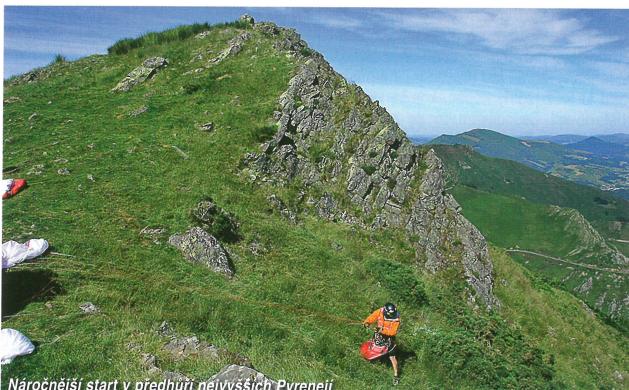
Tomáš ukazuje, co všechno se v biatlonu naučil, když masíroval vnitřní stehna Gábine Koukalové a moje nohy tím pádem jsou zase skoro jako vyměněné.

Třetí den nám zvoní budík v 6. Snídaně, svačiny, zabalit a protáhnout se, to už je pro nás tým rutina. Tomáš se mnou vyráží a šlápe 1000 výškových metrů a nese vodu, jídlo a oblečení pro celodenní pobyt v horách. Opouští mě okolo deváté a zase městí dolů k autu. Prvního raném sletu se dostávám na perfektní startovačku, kde asi hodinu čekám až stoupnou základny mraků. Pak okolo 12:15 odstartuju a letím v hodně slabých stoupáčích směrem na další otočný bod monumentální Midi D'Ossau. „Uf to byla těsnota,“ říkám si, když přelétávám jedno ze sedel v jednom metru nad zemí. Základny už stoupají do 2800 m n. m., mám třetí otočnák, letíme dál. Podmínky se lepší a využívám zkušeností z předchozích ročníků. Přesné vím, kudy a kde jsou stoupáky. Podmínky jsou bomba! Dohání mě Felix Rodriguez, naštěstí si ale stále letím to svoje a moc nechápu, kudy to chce letět. Později se ukazuje, že tam naletěl do zakázaného prostoru a dostal pe-

nalizaci. Velký přeskok na Peñu Montañesu je masakr, vždycky jsem sem přiletěl hrozňě nízko a zvedal se v ufoulké údolce. Ani tentokrát tomu není jinak, ale zase se mi to nějakým zázrakem daří. „Yes!“ další otočný bod dávám v 17:30. Parádní načasování. Teď musím změnit kurz na západ, další otočnák je ve Francii a přes nejvyšší hory je to asi 65 km. Mraky celkem rostou, ale za to krásné nesou, daří se mi ukrojet dalších 45 km a přistávám okolo deváté večer. Za mnou neskutečnej let a v srdeci uspojkení z maximálně využitého uchvatného dne. Horší to ale dneska bude se spaním. Nakonec najdu zavřenou horskou chatku, kde najdu molitan prozrány od myší. Zabalím se do padáku, lehnu na molitan, dám vědět supportákům a kluci odepisujou: „Jasný, budem tam za hodku a půl“. Hodku se chumlám v totálně mokrém padáku od rosy a volám si svou drahou polovičkou, a taky rodí-

Selfičko Christiana Maurera, který doletává do cíle opět jako první. Gratulace!

Náročnější start v předhrázi nejvyšších Pyrenejí

čum a hlavně taky ex-supportérce ségüre. „Tys nám zas dal, ale gratulace kámó, jsme páti!“ říkají kluci a budí mě s polospánku. Standu a Tomáš přinesli všechno. Jídlo, batery, spacák, jen ten stan trochu chyběl.

Vlhkou noc jsme přežili a ráno v 6 vyráží s Tomášem dál. Ten mi pak v 7 nadhazuje padák ve 2600 m a vysílá mě s plnou výzbrojí na další den. Po ranním sletu přistávám pod monstrózním vrcholem Pic du Midi de Bigorre. Cestou přejdu slavné sedlo Tour de France jménem Col du Tourmalet. Potkávám smradlavé lamy a pak po sněhu pokračuji dále až do 2878 metrů. To jsou výhledy! Ale je zataženo, nevypadá to moc dobré. Na další otočný bod to mám 145 km vzdoušnou čárou. „Kdybych tak z týše vzdálenosti udělal dneska aspoň 60 km,“ říkám si. Jdu na to! Ze sněhu startuju a vytocím do 3200 m. Letím dál, mraky jdou dolů a dolů, nechodí to. Nakonec mi pomůže orlosup se z 1600 m znovu vyzvedat. Pak už si snažím držet výšku a se západním větrem 20 km/h

bod. Z pátého místa je náhle třetí. Podaří se mi uletět asi 180 km a předletět mladého Francouze Nelsona De Freymana. Ten mi pak v cíli vyprávěl, jak mu třicet minut za mnou přeselo, sněžilo a padaly kroupy. Druhý je také mladý Francouz, Maxime Pinot. Ztrácím na něj asi 15 km. Před ním to má Christian Maurer na 20 km dle cíle a opět ukazuje, že je jasnou světovou špičkou. Nepřemýšlím moc o umístění, ale spíše o tom, jak se dostat vzduchem do cíle a pošetřit tak nohy. Chvílik vahám kam dál. Po telefonátu s kamarádem Julianem, hlavním trenérem Francouzského talentovaného mládeže, se rozhodují zůstat v horách. Kluci mně nestihli, a tak zůstávám opět na pospas spaní v padáku na hřebeni. Usnul jsem si tam. Když najednou slyším klakson. Kluci naštěstí dojeli až sem autem. Rychlá večeře, masáž a spát. Děkuju vám kluci, super práce!

Ranní rozbřesk zaměstnává kamerama na Jardu a mezičím s Tomášem a Standou dáváme dohromady věci a jídlo na další

celý den v horách. Tomáš dělá opět nosiče nepovinné výbavy, přestože má problémy s achilovkou, a tak si dělá ze své pravé boty pantofli. Je to prostě srdcař. V 9 startuju i svahuji na severní vítr. Moc to nenosí. Výjdu kousek výš s květákem na rameni a zjíšluji, že přestává foukat. Chodím ze severní strany na jižní a zase zpátky a připomíná mi to ten nás legendární kopce Raná. Když už se odhodlám letět na jih, přijde dust-devil neboť certík. Ten mi vezme ucho padáku. V mžiku skočím ke křidlu a chytám ho za odtokovku, a tak se mi

Méně postavý zleva Maxime Pinot, Christian Maurer a Tobias Dömmel, český tým zleva Stanislav Mayer, Tomáš Bláha, Stanislav Hruban, Jaroslav Jindra

se Nelson blíží a bojuje o třetí flek. Do cíle už zbývá jen 70 km. Startuju na sever a posílám to pak mezi mraky směrem na východ. Později mezi mraky spirálují do výšky základen, a tam mě zas ale východní vítr doslova přizemí do údolí. V tu chvíli mi je jasné, že už jdu do cíle jediné pěšky. Není tu totiž jediný kopce, kde by se dalo odstartovat! Ok, dávám to do navigace. Je to 69 km. To číslo beru jako známení a těším se domů ☺. Kluci s autem dorazili asi do hodinky. Později mě Tomáš i Standa cestou motivují, střídají se a kecámé téměř celou cestu. Průměrná rychlosť 6 km/h mí celkem vyhovuje, a tak do večera z 69 kilometrů ukrojím 44. Je jasné, že pokud další den udržíme běžné tempo, je třetí flek náš!

Bronzový finiš

Poslední šestý den vstáváme v 5 hodin. Pouštíme motivační písničky. Přesně na čas v 6:00 s Tomášem opět vyrážíme. Ten mi tentokrát nese jen nějakou vodu a pár věcí k snědku. Posloucháme cestou oblíbený film Jak poslat tatínka do polep-

Výsledky X-Pyr 2018

1 Christian Maurer	v cíli za 96:20:56
2 Maxime Pinot	v cíli za 107:14:09
3 Stanislav Mayer	v cíli za 120:51:48
4 Nelson De Freymann	v cíli za 126:45:16
5 Eduardo Garza	v cíli za 152:46:16
6 Haydon Gray	516,8 km
7 Juraj Koren	501,7 km
8 Adrián Keller	498,9 km
9 José Ignacio Arévalo Guedes	498,9 km
10 Steve Bramlett	489,3 km

šovny. Pak ještě potkáme jeden nečekaný brod a výšlap na poslední kopce je už za odměnu. „Hele Steny, co jsem ti kupil,“ říká Jarda. „Šampařský!“ Tak to mě fakt potěšilo a do cílové pásky ho bereme spolu s celým týmem. Jsme na bedně! „Vámoš a la playa“ zvoláme v cílové pasce jako naše týmový heslo. Užíváme si ovace fanoušků a kolemjdoucích. Dostáváme za odměnu vychlazené malé pivko, které se v tom vedení a únávě zatelně podepisuje na našem vnímání okolního světa.

Odpoledne už mě čeká jen závěrečný finální slet k moři na raft velikosti 6x6 m. Zkušenosti ze soutěží v přenosnosti přistání se v tomto fakt hodí. Výšlo to a ani padák nebyl slaný. Potom nás tým už čekala jen zasloužená koupačka ve Středozemním moři.

Do cíle dorazil jako první Švýcar Christian Maurer. Se ztrátou deseti hodin dobehla do cíle jako druhý Francouz Maxime Pinot. Nás tým protul cílovou pásku na třetím místě se ztrátou šesti hodin. Do cíle se ještě podařilo dorazit v limitu Nelsonu De Freymannovi a Eduardu Garzovi z Mexika. Zbytek startovního pole chytlun trochu horší počasí a neměl zas tak dobré podmínky pro létání.

Mám obrovskou radost, že se našemu týmu podařilo navázat na předchozí úspěchy a dokonce obsadit pozici na bedně. Obrovský dík patří hlavně supporterům Jardovi, Standovi a Tomášovi. Děkuji také rodině a blízkým za podporu. V neposlední rádě bych rád poděkoval sponzorům Kernun, Certicon, a. s., Základní škole létání, Sazu paraglidingu a Gin gliders. ☺

padák naštěstí jen rádne zamotá. O 15 minut později startuju na jih. Hned chytám stoupák a dostoupávám kolem 3000 m. „To bylo ve fous,“ říkám si, když se vybíhám začázanému prostoru o 61 výškových metrů. Když dorazím k hřebeni, jsou tam mraky o cca 1000 m níž a hodně rostou z jihu. Moc pěkná podívána a tak tady kolem 12. hodiny surfuji mezi mraky. Kousek od otočného bodu Canigó se rozehodují přistát a dojít nahoru k dalšímu otočnému bodu pěšky, protože je vrchol v mraku. Úmornou cestou na vrchol ještě zkouší v okně mezi mraky vysvahovat. Dostanu nepříjemný klapanec a beru to jako známení, že bych měl radši jít pěško. Dostávám známení, že

Soutěže v přenosnosti přistání se občas hodí...

Třikrát čtyřikrát do roka, většinou na jaře a v létě, se stává na pár týdnů slaměnou vodou. Příčinou tohoto meo občasného a dočasněho statusu je fenomén nazývaný mužský koníčky a zdůrazňují slovo mužské, neb svět koníčků žen funguje zcela jinak.

Můj muž se svým hobby náleží do řádu sportovců, do čeledi nebeští, do rodu letci a do druhu plachtaři. Bezmezné zaujetí pro tento sport jsem u něj pozorovala již od počátku našeho vztahu, což se projevovalo například tím, že nejčastěji jím užívaná věta směrem ke mně nebyla „Miluji Tě“, nýbrž „Tady jsem seděl“. Když mu toto sdělení vyléto už přede mnou povprá, (bylo to v autě cestou kamsi), vytřeštila jsem oči v domění, že jsem si začala s mužem majícím opletačky se zákonem. On ale pyšně a blahosklonně pokynul hlavou směrem k poli, které jsme právě mijeli. Ano, piloti totiž TO (rozuměj létání) budě dělají, nebo na TO myslí, hojně na TOM také hovoří a v horním případě SEDÍ (s letadlem na poli).

Za třetí let života s plachtařem se naučíte mnohé, minimálně bravurně ovládnete terminologii a slang tohoto sportu, a pokud jste žena méně odolná, často tento jazyk dokonce sama začnete užívat, většinou abyste se muži zavděčila a navodila ale spořně zdání, že s ním jeho koníčka sice pasivně (ne, miláčku, dokud tomu letadlu bude chybět motor, opravdu se nechci svézt), přesto naprosti nterně sdílíte. Vážíte také meteorologii, s přehledem rozlišujete altocumuly od cirrostrátů, víte, kdy a jak se utrhnu stoupavé proudy, vaše fascinuje Bernoulliho rovnice a vztakovými silami si nikterak nezadá s výlohou plnou Vuitonek. A když na sobě makáte a získáte si v této oblasti skutečnou důvěru svého muže, stáváte se certifikovanou kosmetičkou jeho miláčka větroňa a jste tudíž kompetentní zvyšovat lesk a snižovat odpór vzduchu na křidlech výše zmíněného stroje za pomocí flanelového hadíku a Pronta, samozřejmě to vše pouze pod dohledem manželova bdělého oka (lásko, ty náběžné hrany vem ještě jednou).

Vždy, když můj muž nasadí vážný a soustředěný výraz, když začne do svého iPhone vzuřeným hlasem pronášet do éteru věty typu „Dorazím včas“, „Neříkej, manžel: Ahoj lásko, jak se máš? Tady TO (rozuměj počasí) dneska stálo za prd, bylo to shnilý (absence termiky), jentak tak jsem se doploužil domů (domovské

Illustraci po přečtení textu nakreslila obratem M. Hamanová. Asi v tom nebude autorka sama ☺

Slaměná vdova

aneb o čem se ženám ani nesní

Yvetta Hotová

že už se poletí, vždyť jde fronta“, „A kdy se staví grid?“, „To určitě odpískaj“, „Na briefing tam budu“ atd., vím, že jde do tuhého, neboť plachtařské závody jsou tu. Vzápětí je můj předpoklad potvrzen, neboť manžel začne snášet na hromadu všechny nezbytnosti pro tuo událost. Je jasné, že od slaměného vodovství mě děl pouhých pár hodin, těch hodin, kdy je můj muž střídavě pohroužen a soustředěn do sebe (já jím to letos natřu) a střídavě mi dává pokyny, jak udržet nás ekologicko-ekonomicko-technologicko-nízkonákladový dům v chodu bez pohromy.

A tak už dlouho před tím vším, při prvním náznaku, že plachtařské klání se blíží, propadám panice. Proboha! Jak to tady přeziju bez vynákládaného úsilí na čistotu manželova prádla, bez aktivit spojených s nákupem surovin a přípravou pokrmů a bez dalších činností tak pevně spjatých s existencí mého muže, že bez nich se cítím prázdná a zcela vykořeněná?

V pudu sebezáchrany začnu na světlo boží vytahovat návody a již dříve vlastnoručně vyhotovené postupy pro ovládání závlah, k obsluze bazénu, sekačky, automatické markýzy, kontroluj, zda jsou všechny ovládace, vapky, kompresory, herbicidy, hnojiva, mulčováče a další potřebné věci na svém místě. A hlavně se dusevně připravuji na vlastní transformaci z manželky na správky domu.

Jsem první den slaměnou vodou a celý se nese v tomto duchu, včetně podvečerního manželského telefonického ROZHOUROU:

Manžel: Ahoj lásko, jak se máš? Tady TO (rozuměj počasí) dneska stálo za prd, bylo to shnilý (absence termiky), jentak tak jsem se doploužil domů (domovské

letiště). Budu na chvostě. Zase jim to asi letos nenatřu. Co ty? Povídej, jak se máš? Zkontrolovala jsi pH v bazénu? Jestli je v něm horko, otevři dveře a větraj! A pojdej se, jestli nejsou ve skimmeru žáby. Zavlažovaly všechny sekce? Je konec měsíce, nezapomeň odečist soláry. Jo a vypni rekuperaci, ať neběží zbytečně, když otevříš okna. Lásko, jsem rád, že se máš dobré, hezky jsem si popovídali, ale já už budu končit, musíme s klukama zebrat ten dnešek. Zejtra maj být bidla (stoupavé proudy), tak jim to natřu. Zase se ozvu. Moc rád jsem tě slyšel. Pa.

Já: ???

A tak otevři notebook a píši svému muži e-mail.

Miláčku, je mi líto, že TO bylo shnilý, že jsi na chvostě a že jím to asi nenatřeš, hlavně, že ses alešpoř doploužil domů a nesedel na poli. Pořádáho to s klukama prober. Zitra to bude jistě lepší. Okluse se pohne, určitě tam bude alešpoř okénko na něco krátkého. To dás!

Já dnes měla také příšerný den, uklidila jsem mrtvou obrovskou krys, kterou zakoušela a do garáže donesl nás kocour. Strašně mě to rozhořilo a udělalo se mi nevolno. Musela jsem to zapít (rumem) a vzápětí jsem si, ani nevím, jak k tomu došlo, objednala přes internet botičky od Calvina Kleina. Ale vžáděnou, jak krásně fungovala sekačka, celé dvě hodiny, co jsem sekala zahrádu. Také se radují, že hodnoty na všech displejích v domě i kolem jsou v normě. Ať máš zitra pořádná bidla! Líbam Té.

Obratem příšla sms: Calvin Klein? ☺ Hm, ženo, ženo! Bud statečnější! Kocoura chválím, je to pašák!

No, nezbývá mi, než doufat, že příštích čtrnáct dní mě již v našem domě nic nezaskočí, protože kdyby například pH v bazénu kleslo pod 7,0, mohlo by utrptě naše konto v bance a to by mého pilota, bidlo nebiblo, asi trochu srazilo k zemi.

Věnováno mému kocourovi

Obrat:

Věnováno ženám všech plachtařů